



**avocatul  
poporului**  
OMBUDSMAN

**DREPTUL LA EVITAREA  
SUFERINȚELOR  
ȘI DURERII CARE  
NU SUNT JUSTIFICATE**

# CARTA EUROPEANĂ A DREPTURILOR PACIENȚILOR PREVEDE

## 14 DREPTURI ALE PACIENTULUI

1. DREPTUL LA CONȘIMȚĂMÂNT INFORMAT
2. DREPTUL DE A FI INFORMAT CORECT
3. DREPTUL LA MĂSURI PREVENTIVE
4. DREPTUL LA ACCESIBILITATE
5. DREPTUL LA ALEGERE LIBERĂ
6. DREPTUL LA RESPECTUL INTIMITĂȚII  
ȘI LA CONFIDENȚIALITATE
7. DREPTUL LA RESPECT PENTRU TIMPUL  
PACIENTULUI
8. DREPTUL LA RESPECTAREA STANDARDELOR  
DE CALITATE
9. DREPTUL LA SIGURANȚĂ
10. DREPTUL LA INOVAȚIE
11. DREPTUL LA EVITAREA SUFERINȚELOR  
ȘI DURERII CARE NU SUNT JUSTIFICATE
12. DREPTUL LA TRATAMENT PERSONALIZAT
13. DREPTUL DE A-ȘI MANIFESTA NEMULȚUMIREA
14. DREPTUL DE A FI COMPENSAT

Informații detaliate despre fiecare drept al pacientului  
pot fi găsite pe pagina web ombudsman.md.

Fiecare persoană are dreptul de a fi scutită de durere și suferință în măsura maximă pe cât e posibil, în fiecare fază a maladiei de care suferă.

Acest drept este legat de dreptul pacientului la acces, dreptul la respectarea standardelor de calitate, dreptul la securitate, precum și de dreptul la libera alegere. Evitarea suferinței și a durerii este scopul principal al îngrijirii paliative.

### OBLIGAȚIA STATULUI:

- Să asigure tuturor persoanelor asistență medicală urgentă în caz de pericol pentru viață. Persoanelor le este garantată asistență medicală în situații extreme (calamități, catastrofe, avarii, îmbolnăviri și intoxicații de masă, iradiere cu raze ionizante și neionizante, poluare abundentă a mediului etc.);
- Să asigure persoanelor de vârstă înaintată asistență pentru asigurarea necesităților fizice și psihice, spre prelungirea perioadei de viață activă, spre asigurarea capacității de adaptare socio-psihologică la bătrânețe, preîntâmpinării afecțiunilor cronice și invalidității;
- Să garanteze asistență medico-sanitară persoanelor aflate în stare de arest sau detenție;
- Să asigure dreptul pacientului la reducerea suferinței și atenuarea durerii, provocate de o îmbolnăvire și/sau intervenție medicală, prin toate metodele și mijloacele legale disponibile, determinate de nivelul existent al științei medicale și de posibilitățile reale ale prestatorului de servicii de sănătate;
- Să asigure persoanelor cu dizabilități reducerea suferinței și atenuarea durerii prin toate metodele și mijloacele legale disponibile, determinate de nivelul actual al științei medicale și de posibilitățile reale ale prestatorului de servicii medicale. Persoanele cu dizabilități au dreptul să beneficieze, în caz de necesitate, de servicii de îngrijire medicală la domiciliu.

## OBLIGAȚIA PRESTATORILOR DE SERVICII MEDICALE:

- Să ia toate măsurile necesare pentru a evita producerea unor suferințe sau dureri nejustificate, cum ar fi oferta pentru tratamentele paliative și simplificarea accesului la aceste servicii;
- Să asigure rezultate optime de tratament, reabilitare a pacientului, cea mai bună calitate a vieții și îngrijire de specialitate la prețuri accesibile;
- Să asigure evitarea suferinței nejustificate în orice moment al evoluției bolii pacientului;
- Să asigure pacientului acces optim și rapid la asistența de specialitate corespunzătoare, acordată în timp util;
- Să asigure acces la sprijin psihologic adecvat în toate etapele bolii, necesar pentru a face față impactului psihologic al proceselor de screening, diagnostic și tratament, calitatea vieții și supraviețuire.
- Medicul nu este în drept să supună pacientul unui risc nejustificat, nici chiar cu acordul acestuia.

## PACIENTUL ARE DREPTUL LA:

- Reducerea suferinței și atenuarea durerii, provocate de o îmbolnăvire și/sau intervenția medicală, prin toate metodele și mijloacele legale disponibile, determinate de nivelul existent al științei medicale și de posibilitățile reale ale prestatorului de servicii de sănătate;
- Acces la preparate pentru reducerea durerii și suferinței;
- Asistență pentru asigurarea necesităților fizice și psihice, spre prelungirea perioadei de viață activă, spre asigurarea capacității de adaptare socio-psihologică la bătrânețe și preîntâmpinării bolilor cronice și invalidității;

- Servicii de performanță privind ocrotirea sănătății sexuale, pentru a preveni suferința ca urmare a procesului de îmbătrânire, a femeilor și bărbaților de vârstă a treia;
- Servicii de îngrijire paliativă, care prevăd satisfacerea nevoilor fizice, psihice, emoționale și spirituale ale bolnavilor cu maladii incurabile, în stadii avansate sau terminale, precum și familiilor acestora;
- Reducerea suferinței și atenuarea durerii prin toate metodele și mijloacele legale disponibile, pentru persoanele cu dizabilități.

**Medicul nu este în drept să supună pacientul unui risc nejustificat, nici chiar cu acordul acestuia**

### **Important de reținut**

Îngrijirea medicală care cauzează suferințe grave fără nici un motiv justificat poate fi considerată act de cruzime, tratament sau pedeapsă inumană sau degradantă, iar dacă statul este implicat și există intenție specifică, se încadrează la tortură.

**Care cazuri constituie încălcări ale dreptului la libertatea de tortură, tratamente crude, inumane sau degradante?**

**Tratamentul medical nevoluntar, inclusiv sterilizarea forțată, detenția nevoluntară, refuzul tratării durerii și accesului la serviciile de sănătate disponibile, izolarea sau detenția prelungită a persoanelor cu dizabilități mintale**

- Constituția Republicii Moldova, articolul , 24;
- Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului;
- Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, articolul 17, alin.(2)
- Legea ocrotirii sănătății, nr. 411/1995;

- Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60 /2012, articolul 43;
- Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice, nr. 10/2009, art. 3;
- Legea cu privire la sănătatea reproducerii, nr. 138 /.2012, art.7.

## UNDE TE POȚI ADRESA, DACĂ A FOST ÎNCĂLCAT DREPTUL TĂU LA EVITAREA SUFERINȚELOR ȘI A DURERII NEJUSTIFICATE?

**PASUL 1** Dacă a fost încălcat dreptul tău, scrie o plângere către conducerea instituției medico-sănătare.

**PASUL 2** Dacă nu au fost luate măsuri sau nu ești mulțumit de rezultatul examinării cererii tale, depune o plângere la Ministerul Sănătății la adresa: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, nr. 2, MD-2009.

**PASUL 3** Dacă Ministerul Sănătății nu a luat măsuri în urma solicitării tale, ai două opțiuni pentru a acționa:

I. Depune o plângere la Oficiul Avocatului Poporului la adresa: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 11/3, MD 2069 sau

II. Depune o cerere de chemare în judecată.

Adresarea către Oficiul Avocatului Poporului nu exclude dreptul tău de a te adresa în instanța de judecată. În schimb dacă te adresezi în judecată, nu vei mai putea să apelezi la Oficiul Avocatului Poporului, deoarece Avocatul Poporului nu analizează plângerile care se examinează în instanță.